

19 Μαΐου, 1995

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΑΡ. 1),

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 860/93)

5 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προσόντα — Διαπίστωσή τους
απόκειται στο διορίζον όργανο — Υπό την προϋπόθεση διεξαγωγής
της ενδεδειγμένης εκάστοτε έρευνας — Προσόν της πολύ καλής
γνώσης της αγγλικής γλώσσας — Η έρευνα της κατοχής του εξώ-
φθαλμα ανεπαρκής στην κριθείσα περίπτωση.*

10 *Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώ-
σεως — Πλάνη περί τα πράγματα — Ανεπαρκής έρευνα της κατο-
χής του προσόντος της πολύ καλής γνώσης της αγγλικής γλώσσας
από τους προς προαγωγή υποψηφίους οδήγησε σε πεπλανημένη
απόφαση στην κριθείσα περίπτωση.*

15 *Ο αιτητής προσέβαλε την προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών
σε Ανώτερο Λειτουργό Μηχανογράφησης με βασικό λόγο ακυρώ-
σεως την μη κατοχή, και ανεπαρκή συνακόλουθα έρευνα, του προ-
σόντος της πολύ καλής γνώσης της αγγλικής γλώσσας από τα εν-
διαφερόμενα μέρη.*

20 *Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση,
αποφάσισε ότι:*

25 *Η διαπίστωση των προσόντων των υποψηφίων απόκειται στο
διορίζον όργανο. Ο κανόνας όμως αυτός τελεί υπό την αίρεση ότι
η Ε.Δ.Υ. ή άλλο όργανο επιφορτισμένο με τη διενέργεια διορισμών
προβαίνει στην ενδεδειγμένη για την περίπτωση έρευνα.*

Αναμφίβολα το θέμα της γλώσσας προβλημάτισε την Επιτροπή. Όμως οι συνθήκες ήταν τέτοιες που η έρευνά της ήταν εξώφθαλμα ανεπαρκής. Η ενδεδειγμένη έρευνα για την Επιτροπή θα ήταν να εφαρμόσει τη δική της εγκύκλιο, που κινείται μέσα στο πνεύμα της υφιστάμενης νομολογίας, με τη διεξαγωγή εξετάσεων προφορικού και γραπτού λόγου. Η παράλειψη οδήγησε σε πεπλανημένη απόφαση. 5

Η προσφυγή επιτυγχάνει με Α.Κ.150 έξοδα.

10

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Χατζηγιάννη κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 317,

Δημοκρατία κ.ά. ν. Υφαρίδη κ.ά. (1993) 3 Α.Α.Δ. 347,

15

Παπαφώτη κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 831,

Mytides v. Republic (1988) 3 C.L.R. 737,

20

Βασίλης Χαράκης και Υιοί Λτδ ν. Δημοκρατίας (1994) 3 Α.Α.Δ. 294,

Νικολαΐδης κ.ά. ν. Μηνά κ.ά. (1994) 3 Α.Α.Δ. 321.

Προσφυγή.

25

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής, με την οποία προήχθησαν τα ενδιαφερόμενα μέρη σε θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Μηχανογράφησης στο Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών, αντί του αιτητή. 30

Σ. Ανδρέου, για τον Αιτητή.

Τ. Πολυχρονίδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για την Καθ' ης η αίτηση.

35

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Η παρούσα προσφυγή στοχεύει στην ανατροπή της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (εφεξής η Επιτροπή ή Ε.Δ.Υ.) ημερ. 25/6/93. Η απόφαση αφορά στην προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών Νίκου Ευγενίου και Μαρίας Χριστοδουλίδου σε θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Μηχανογράφησης στο Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών. Ας σημειωθεί ότι κατατάσσονται από το οικείο σχέδιο υπηρεσίας στις θέσεις προαγωγής. 40

5 Ο αιτητής επιζητεί ακύρωση των προαγωγών αυτών κυρίως διότι, όπως επιχειρηματολόγησε σε έκταση ο δικηγόρος του, οι ενδιαφερόμενοι δεν κατείχαν το προσόν "της πολύ καλής γνώσης της αγγλικής γλώσσας", που το σχέδιο υπηρεσίας θεσπίζει σαν προϋπόθεση για κατάληψη της θέσης. Υπάρχει και δεύτερος λόγος: ότι η Ε.Δ.Υ. παρέβλεψε τα υπέρτερα ακαδημαϊκά προσόντα του αιτητή που, όπως ισχυρίστηκε, του προσέδιδαν καταφανή υπεροχή απέναντι στους προαχθέντες συναδέλφους του.

10 Το θέμα της γλώσσας ανέκυψε ευθύς εξαοχής υπό τις εξής συνθήκες. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής ημερ. 9/6/93 παραβρέθηκε και ο Διευθυντής του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών. Παρεμπιπτόντως, τις θέσεις διεκδίκησαν 6 υποψήφιοι. Οι φάκελοί τους τέθηκαν στη διάθεση του Διευθυντή. Ωστόσο ο τελευταίος αδυνατούσε να βεβαιώσει "την κατοχή του εν λόγω προσόντος από όλους τους υποψηφίους". Στη συνέχεια σε ερώτηση της Επιτροπής ο Διευθυντής απάντησε πως οι υποψήφιοι χρησιμοποιούν την αγγλική κατά τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους, αλλά επανέλαβε ότι δεν ήταν σε θέση να γνωρίζει το επίπεδο των γνώσεων τους, στάση που επικρίθηκε. Η Ε.Δ.Υ. παρατήρησε πως όφειλε να γνωρίζει.

25 Η πρόταση του Διευθυντή για προφορική συνέντευξη των υποψηφίων δεν εισακούστηκε. Η Επιτροπή, κατά την κρίσιμη συνάντησή της, θεώρησε ότι ήταν η ίδια σε θέση να αποφασίσει για το θέμα από τα στοιχεία που περιείχαν οι φάκελοι. Η αντιμετώπισή του από την Επιτροπή προκύπτει από το πρακτικό. Λόγω της σπουδαιότητας που έχει για την έκβαση της υπόθεσης παραθέτω το εύρημα της Επιτροπής αυτούσιο:

30 "Η Επιτροπή, μελετώντας τους προσωπικούς φακέλους των υποψηφίων, διαπίστωσε ότι όλοι κατέχουν την πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας με βάση τις σπουδές τους σε αγγλόφωνα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού, την επιτυχία τους σε εξετάσεις στην αγγλική γλώσσα, καθώς επίσης και τη συμμετοχή τους σε σεμινάρια και εκπαιδευτικά προγράμματα που διεξάγονται στην αγγλική γλώσσα. Περαιτέρω, η Επιτροπή σημείωσε τη δήλωση του Διευθυντή ότι οι υποψήφιοι χρησιμοποιούν την αγγλική κατά την άσκηση των καθηκόντων της παρούσας τους θέσης και επίσης ότι η βασική εκπαίδευση και τα εγχειρίδια για το χειρισμό ηλεκτρονικών υπολογιστών είναι στην αγγλική γλώσσα, πράγμα που σημαίνει ότι οι Λειτουργοί Μηχανογράφησης, 1ης τάξης, που είναι υποψήφιοι για προαγωγή στην παρούσα διαδικασία, κατέχουν κατά τεκμήριο την

πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας."

Ο δικηγόρος του αιτητή παραπονέθηκε ότι η Ε.Δ.Υ. δεν εξέτασε, σχετικά με τη γλώσσα, την κάθε περίπτωση χωριστά. Και περιορίστηκε σε μία "γενική και καθολική διαπίστωση". Αλλού όμως εντοπίζω την αιχμή της κριτικής που ασκήθηκε για τους χειρισμούς της Επιτροπής. Από το υλικό που υπαινίσσεται η παραπάνω κρίση της Ε.Δ.Υ., το οποίο ανέλυσε σε κάποια έκταση ο κ. Ανδρέου, δε συνάγεται, όπως υπέβαλε, το απαιτούμενο επίπεδο γνώσης της αγγλικής γλώσσας από τους ενδιαφερομένους, οι οποίοι δε φοίτησαν σε αγγλόφωνα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Δεν υπάρχουν στους προσωπικούς φακέλους - και είναι γεγονός - πιστοποιητικά επιτυχίας τους στην αγγλική από τα οποία μπορεί να τεκμαρθεί το ζητούμενο. Το κενό παραμένει δεδομένου πως ούτε και ο Διευθυντής μπορούσε να δώσει διέξοδο στο ζήτημα.

Ο συνήγορος επίσης εισηγήθηκε ότι η απόφαση της Ε.Δ.Υ. στο προκείμενο, στην έκταση που στηρίχθηκε στην εκπαίδευση και τα εγχειρίδια για τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, είναι πεπλανημένη γιατί αυτά δεν αποτελούν τον κατάλληλο δείκτη γνώσης της αγγλικής. Πρέπει να λεχθεί ότι οι ενδιαφερόμενοι επισύναψαν στις ένορκες βεβαιώσεις στις οποίες προέβησαν τα εγχειρίδια σαν τεκμήρια Χ, Χ1 και Χ2. Είναι ωστόσο παραδεκτό ότι δε βρέσκονταν ενώπιον της Ε.Δ.Υ. κατά τον κρίσιμο χρόνο (βλέπε σχετική δήλωση της κας Πολυχρονίδου κατά τις διευκρινίσεις). Κατά το συνήγορο όλα αυτά προδίδουν την έλλειψη δέουσας έρευνας από μέρους της Επιτροπής, η οποία επιφέρει αναπόφευκτα την ακυρότητα των προαγωγών. Τελειώνοντας είπα ότι οι εισηγήσεις του ενισχύονται από την υπ' αρ. 107 εγκύκλιο της Επιτροπής με την οποία προτρέπει τις συμβουλευτικές επιτροπές, σε περιπτώσεις όπως η παρούσα, να υποβάλλουν τους υποψηφίους σε προφορικές και γραπτές εξετάσεις για τη διαπίστωση κατοχής του προσόντος της πολύ καλής γνώσης μιας γλώσσας.

Η δικηγόρος της Δημοκρατίας διέκρινε την απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση **Χρυστάλλα Χ"Γιάννη και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας** (1991) 3 Α.Α.Δ. 317, την οποία επικαλέστηκε ο αιτητής, από την παρούσα. Η αρχή είναι ότι η γνώση μιας γλώσσας πρέπει να καλύπτει και το γραπτό και προφορικό λόγο. Υπογραμμίστηκε περαιτέρω η αναγκαιότητα επαρκούς έρευνας στην περίπτωση που οι φάκελοι δεν περιέχουν ενδεικτικά στοιχεία της γνώσης αυτής. Η κα Πολυχρονίδου υπέβαλε ότι εδώ υπήρχαν τέτοια στοιχεία, που απαριθμεί καταλεπτώς στην αγόρευσή της, και ότι το συμπέρασμα της Επιτροπής για

κατοχή του προσόντος της γλώσσας από τους ενδιαφερομένους είναι απρόσβλητο. Προς την κατεύθυνση αυτή υπογράμμισε τη νομολογιακή αρχή ότι η εφαρμογή του σχεδίου υπηρεσίας αποτελεί δικαιοδοσία του διορίζοντος οργάνου.

5

Είναι ορθό ότι η διαπίστωση των προσόντων των υποψηφίων απόκειται στο διορίζον όργανο. Όπως έχει λεχθεί στην *Δημοκρατία και Άλλος ν. Υφαρίδη και Άλλου* (1993) 3 Α.Α.Δ. 347, "συνιστά πτυχή της διοικητικής λειτουργίας". Βλέπε επίσης *Έλλη Λοϊζίδου Παπαφώτη και Άλλοι ν. Ε.Ε.Υ.* (1989) 3 Α.Α.Δ. 831. Ο κανόνας όμως αυτός τελεί υπό την αίρεση ότι η Ε.Δ.Υ. ή άλλο όργανο επιφορτισμένο με τη διενέργεια διορισμών προβαίνει στην ενδεδειγμένη για την περίπτωση έρευνα. Βλέπε *Μυτιόςης ν. Δημοκρατίας* (1988) 3 Α.Α.Δ. 737, *Βασίλης Χαράκης & Υιοί Ατδ. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1994) 3 Α.Α.Δ. 294 και *Ευαγόρας Νικολαΐδης & Άλλη ν. Μιχαλάκη Μηνά & Άλλου* (1994) 3 Α.Α.Δ. 321.

Δύο από τα κριτήρια που αναφέρει η κα Πολυχρονίδου, υιοθετώντας την παραπάνω απόφαση της Ε.Δ.Υ., που είναι κοινά και για τους δύο προαχθέντες, είναι η δήλωση του Διευθυντή ότι οι υποψήφιοι κάμνουν χρήση της αγγλικής κατά την εκτέλεση της εργασίας τους και ότι η βασική εκπαίδευσή τους έγινε στην αγγλική. Πρέπει εδώ να τονίσω το γεγονός ότι κανένας από τους δύο υπαλλήλους δεν έκαμε σπουδές σε αγγλόφωνο πανεπιστήμιο. Ούτε κατέχει πιστοποιητικό αναγνωρισμένων εξετάσεων, που να υποδηλώνουν το βαθμό γνώσης της γλώσσας. Ασφαλώς η δήλωση του Διευθυντή δεν υποσημαίνει "πολύ καλή γνώση", εκτός αν την εξομοιώσουμε με την απλή χρήση, πράγμα απαράδεκτο. Ομοίως η εκπαίδευση στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές στα αγγλικά δεν μπορεί να συσχετισθεί, ελλείψει στοιχείων, με το απαιτούμενο επίπεδο γνώσης. Ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι ούτε και τα εγχειρίδια με βάση τα οποία γίνεται η εκπαίδευση ήταν ενώπιον της Επιτροπής.

Τα ενδεικτικά στοιχεία που υπάρχουν στους προσωπικούς φακέλους δεν παρείχαν έρευνα για συμπεράσματα στο υπό εξέταση θέμα. Στην περίπτωση του κ. Ν. Ευγενίου αυτά ήταν συμμετοχή σε σεμινάριο για 40 ημέρες στην Αίγυπτο για computer programming που είχε διεξαχθεί στην αγγλική γλώσσα. Επίσης έλαβε μέρος σε άλλα σεμινάρια μερικών ωρών που έγιναν στα αγγλικά. Της ίδιας υφής είναι και τα ενδεικτικά στην άλλη περίπτωση. Μόνο που η κα Χριστοδουλίδου έχει diploma in English του City of London College (3/10/66-13/7/67). Δε φαίνεται όμως να έγινε οποιαδήποτε έρευνα κατά πόσο ικανοποιεί το σχέδιο υπηρεσίας. Ούτε η παραμονή της στην Αγγλία για δύο συνολικά

χρόνια προσθέτει οτιδήποτε.

Αναμφίβολα το θέμα προβλημάτισε την Επιτροπή. Όμως οι συνθήκες ήταν τέτοιες που η έρευνα της ήταν εξώφθαλμα ανεπαρκής. Πιστεύω - και οφείλω να πω - ότι η ενδεδειγμένη έρευνα για την Επιτροπή θα ήταν να εφαρμόσει τη δική της εγκύκλιο, που κινείται μέσα στο πνεύμα της υφιστάμενης νομολογίας, με τη διεξαγωγή εξετάσεων προφορικού και γραπτού λόγου. Η παράλειψη οδήγησε σε πεπλανημένη απόφαση.

5

Για τους λόγους η επίδικη απόφαση ακυρώνεται σύμφωνα με το άρθρ. 146.4 (β) του Συντάγματος. Το δημόσιο να καταβάλει £150 έναντι των εξόδων του αιτητή.

10

*Η προσφυγή επιτυγχάνει με £150
έξοδα υπέρ του αιτητή.*